

Na ratunek

Gdzie szukać pomocy w nagłym przypadku? Jak skontaktować się z lekarzem po godzinach pracy przychodni?

Zagrożone życie lub nagły wypadek? Dzwoni na [999](#) lub [112](#).

Jeśli Ty lub inna osoba nagle zachorowaliście lub gorzej się poczuliście, ale nie ma objawów sugerujących bezpośrednie zagrożenie życia, możesz skorzystać z kilku wariantów pomocy medycznej. Twój wybór powinien być podyktowany stanem zdrowia, pilnością przypadku, koniecznością podjęcia natychmiastowej diagnostyki i leczenia.

W nocy, w weekendy i święta, czyli poza godzinami pracy podstawowej opieki zdrowotnej, możesz udać się do najbliższego punktu NiŚOZ (nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej).

Jeśli przychodnia POZ (podstawowej opieki zdrowotnej) lub punkt NiŚOZ (nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej) nie może udzielić Ci pomocy, a Twój stan wskazuje na stan nagłego zagrożenia zdrowia, zadzwoń pod numer alarmowy 999 lub udaj się do SOR (szpitalny oddział ratunkowy) lub do IP (izby przyjęć).

Gdzie i jak szukać szybkiej pomocy

Pogotowie i numer alarmowy

Jeśli potrzebujesz natychmiastowej pomocy, bo zagrożone jest Twoje lub czyjeś życie, możesz zadzwonić pod jeden z dwóch numerów ratunkowych: 999 lub 112.

- **999** – to numer alarmowy ratownictwa medycznego. Połączenie odbiera bezpośrednio dyspozytor medyczny.
- **112** – to jednolity numer alarmowy, który obowiązuje w całej Unii Europejskiej. Numer 112 służy do powiadamiania w sytuacjach zagrożenia zdrowia i życia, ale także mienia. Operator numeru 112 po rozmowie z Tobą powiadomi odpowiednie służby: ratownictwo medyczne, straż pożarną, policję, służby ratownictwa wodnego itp. Może także połączyć Cię bezpośrednio z właściwą służbą.

Nie wzywaj karetki do zachorowań i zdarzeń, które nie powodują nagłego zagrożenia zdrowia i życia.

Kiedy wezwać pogotowie?

Pogotowie ratunkowe wzywaj wyłącznie w sytuacji:

- bezpośredniego zagrożenia życia
- nagłej, której skutkiem może być poważne uszkodzenie funkcji organizmu, uszkodzenie ciała lub utrata życia.

Przykładowe sytuacje, które wymagają wezwania zespołu ratownictwa medycznego:

- utrata przytomności
- zaburzenia świadomości
- urazy powstałe w wyniku wypadku komunikacyjnego
- bardzo wysoka gorączka z drgawkami lub objawami, które zwykle u danej osoby podczas gorączki nie występują
- zatrzymanie akcji serca
- ostry ból w klatce piersiowej
- ostry ból brzucha
- drgawki
- zaburzenia rytmu serca
- nasiloną duszność
- uporczywe wymioty, zwłaszcza z domieszką krwi
- masywny krwotok z dolnego odcinka przewodu pokarmowego
- masywny krwotok z dróg rodnych
- gwałtownie postępujący poród
- ostre i nasilone reakcje uczuleniowe (wysypka, duszność) będące efektem zażycia leku, ukąszenia lub użądlenia przez jadowite zwierzę
- zatrucia lekami, środkami chemicznymi lub gazami, połknięcie środka żrącego
- rozległe oparzenia
- udar cieplny
- wyziębienie organizmu
- porażenie prądem
- podtopienie lub utonięcie
- zadławienie się
- agresja spowodowana chorobą psychiczną
- próba samobójcza
- upadek z dużej wysokości
- rozległa rana będąca efektem urazu.

Jak przebiega przyjęcie wezwania

Dyspozytor medyczny:

1. odbiera zgłoszenie o zdarzeniu od osoby dzwoniącej pod numer alarmowy
2. uzyskuje informacje o danych teleadresowych – niezbędny jest dokładny adres (pełna nazwa miejscowości, ulica, numer domu, gmina, powiat, a także województwo, ponieważ nazwy miejscowości się powtarzają)
3. przeprowadza wywiad medyczny z osobą dzwoniącą

4. przekazuje osobie dzwoniącej:
  - informację o wysłaniu zespołu ratownictwa medycznego
  - informację o odmowie wysłania zespołu ratownictwa medycznego – jeśli dyspozytor odmówi wysłania zespołu, informuje osobę wzywającą dlaczego podjął taką decyzję, a także przekazuje zalecenia dotyczące dalszego postępowania
5. jeśli jest to konieczne, utrzymuje stały kontakt z osobą obecną na miejscu zdarzenia i udziela jej instrukcji, jak udzielić pierwszej pomocy
6. ustala priorytet wysłania zespołu ratownictwa medycznego uwzględniając przeprowadzony wywiad medyczny, a także najkrótszy czas dotarcia na miejsce zdarzenia
7. utrzymuje kontakt z członkami zespołu ratownictwa medycznego i przekazuje im niezbędne informacje
8. wskazuje zespołowi ratownictwa medycznego szpital, do którego można przewieźć poszkodowanego.

Wzywając karetkę pogotowia:

- zachowaj spokój, nie krzycz i nie poganiaj dyspozytora
- odpowiadaj na pytania
- stosuj się do poleceń
- powinieneś udzielić pierwszej pomocy poszkodowanemu i zostać przy nim do czasu przyjazdu zespołu ratownictwa medycznego – dyspozytor medyczny powie Ci, jak udzielić pierwszej pomocy
- nie odkładaj słuchawki, nie rozłączaj się, dopóki dyspozytor nie zakończy rozmowy.

Czekając na zespół ratownictwa medycznego, staraj się korzystać z telefonu, z którego dzwoniło się po karetkę. Dyspozytor medyczny lub zespół ratownictwa medycznego może próbować skontaktować się z Tobą, by uzyskać dodatkowe informacje.

Zespoły ratownictwa medycznego (ZRM) to jednostki systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego, które poza szpitalem udzielają pomocy medycznej osobom w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego. Może to być np. udar mózgu, zawał serca, upadek z wysokości czy wypadek komunikacyjny.

Zespoły ratownictwa medycznego dzielą się na:

- zespoły specjalistyczne – co najmniej trzy osoby uprawnione do wykonywania medycznych czynności ratunkowych, w tym lekarz systemu oraz pielęgniarka systemu lub ratownik medyczny
- zespoły podstawowe – co najmniej dwie osoby uprawnione do wykonywania medycznych czynności ratunkowych, w tym pielęgniarka systemu lub ratownik medyczny
- zespoły lotnicze – co najmniej trzy osoby, w tym co najmniej jeden pilot zawodowy, lekarz systemu oraz ratownik medyczny lub pielęgniarka systemu.

Zespół ratownictwa medycznego może udzielić pomocy medycznej na miejscu zdarzenia, a w razie konieczności dalszej diagnostyki i leczenia – przetransportować pacjenta do szpitala.

Zespół ratownictwa medycznego przewozi osobę wymagającą pomocy medycznej z miejsca zdarzenia do:

- najbliższego szpitalnego oddziału ratunkowego lub
- szpitala wskazanego przez dyspozytora medycznego albo wojewódzkiego koordynatora ratownictwa medycznego lub
- szpitala udzielającego świadczeń zgodnych z rodzajem i stopniem ciężkości urazu lub zachorowania, np. do centrum urazowego, ośrodka oparzeniowego, udarowego albo do ośrodka kardiologii interwencyjnej.

Podstawa prawna

Ustawa z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym

Przeczytaj, jak skutecznie wezwać karetkę

☐ Szpitalny oddział ratunkowy (SOR)

Szpitalny oddział ratunkowy (SOR) to jednostka systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne (PRM), która udziela pomocy pacjentowi w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego. SOR nie zastępuje lekarza podstawowej opieki zdrowotnej ani lekarza poradni specjalistycznej. Nie zgłaszaj się na SOR w razie przeziębienia czy niestrawności. Nie jest to też miejsce, do którego przychodzisz po receptę na leki, skierowanie na badania czy zaświadczenie lekarskie.

W szpitalnym oddziale ratunkowym nie obowiązuje kolejność zgłoszeń według czasu przybycia. Pielęgniarka systemu, ratownik medyczny lub lekarz systemu przeprowadza segregację medyczną pacjentów (TRIAGE – triaż). W wyniku przeprowadzonego triażu pacjent zostaje zakwalifikowany do 1 z 5 kategorii pilności:

- kolor **czerwony** oznacza natychmiastowy kontakt z lekarzem
- kolor **pomarańczowy** oznacza czas oczekiwania na pierwszy kontakt z lekarzem do 10 minut
- kolor **żółty** oznacza czas oczekiwania na pierwszy kontakt z lekarzem do 60 minut
- kolor **zielony** oznacza czas oczekiwania na pierwszy kontakt z lekarzem do 120 minut
- kolor **niebieski** oznacza czas oczekiwania na pierwszy kontakt z lekarzem do 240 minut.

Osoby niebędące w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego przydzielone do kategorii zielonej lub niebieskiej mogą zostać przekierowane do lekarza POZ (podstawowej opieki zdrowotnej), w tym do NiŚOZ (nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej).

Teraz sprawdzisz, ile trwa kolejka na dowolnym SOR w Polsce.

Przeczytaj, jak przyjmuje SOR i sprawdź czas oczekiwania na wybranym SOR

Podstawa prawna

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 27 czerwca 2019 r. w sprawie szpitalnego oddziału ratunkowego

Ustawa z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym

☐ Nocna i świąteczna opieka zdrowotna

Jeśli nagle zachorujesz lub stan Twojego zdrowia nagle się pogorszy, możesz udać się po pomoc do dowolnego punktu nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej. Pamiętaj, że nie obowiązuje rejonizacja.

Przychodnie podstawowej opieki zdrowotnej (POZ) nie pełnią dyżurów całodobowych. W nocy i w dni ustawowo wolne od pracy ich rolę przejmują przychodnie nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej, w których możesz otrzymać pomoc w godzinach od 18:00 do 8:00 dnia następnego oraz całodobowo w dni ustawowo wolne od pracy.

Przeczytaj gdzie i kiedy korzystać

Izby przyjęć

Masz nagły problem ze zdrowiem? Zgłoś się do izby przyjęć

Izby przyjęć pracują całodobowo, przez 7 dni w tygodniu.

Nazwa lub adres placówki

Wybierz województwo z listy

L.p.	Nazwa	Miejscowość	Adres	Kontakt
------	-------	-------------	-------	---------

Wczytywanie danych....

Doraźna pomoc dentystyczna

W przypadku nagłego bólu zęba możesz skorzystać z dyżuru stomatologicznego.

Placówki udzielają pomocy doraźnej:

- w dni powszednie od 19:00 do 7:00 dnia następnego
- w soboty, niedziele i dni wolne od pracy całodobowo.

Znajdź dentystę, który udzieli Ci pomocy

Jak się zachować podczas nagłych wypadków?

Oparzenia i przegrzanie organizmu

Jak możesz pomóc, gdy jesteś świadkiem czyjegoś oparzenia lub przegrzania organizmu? Jak im zapobiegać?

Bezpieczniej z aplikacją mojeIKP

Jesteś uczestnikiem lub świadkiem wypadku na drodze? Pomóż poszkodowanym, nim przyjedzie pogotowie. Pomoże Ci w tym bezpłatna aplikacja na telefon mojeIKP

Zawsze udzielaj pierwszej pomocy – zasady

W przypadku zagrożenia czyjegoś życia lub zdrowia ważna jest każda chwila. Potrzebna jest Twoja pomoc, zanim przybędzie ratownik lub lekarz. Im szybciej osoba poszkodowana trafi na szpitalny oddział ratunkowy (SOR), tym większe są szanse na jej uratowanie.

Specjalistyczna pomoc w problemach psychicznych

Potrzebujesz pomocy psychiatrycznej, jesteś w kryzysie psychicznym lub zmagasz się z uzależnieniem? Dowiedz się, gdzie znaleźć odpowiedniego specjalistę